

AİLE (EVLENME VE BOŞANMA) YASASI İÇDÜZENİ

Madde 1. Kısa İsim

BİRİNCİ KISIM Genel Kurallar

Madde 2. Tefsir

Madde 3. Yasanın Uygulanması

İKİNCİ KISIM Nişanlanma

Madde 4. Nişanlanma

Madde 5. Evlenme Sözünü Tutmamak

ÜÇÜNCÜ KISIM Evlenmeye İlişkin Kurallar

Madde 6. Evlenme Yetersizliği

Madde 7. Evlenme Engelleri

Madde 8. Evvelki Evliliğin Feshedildiğini İspatlamadan Yeniden Evlilik Yapılamaması

Madde 9. 5. 34 / 2015 Sayılı Yasa ile yürürlükten kaldırıldı

Madde 10. Evlenme Bildirimi

Madde 11. Bildirimin Asılması

Madde 12. İtiraz

Madde 13. Evlenme Akdi

Madde 14. Dini Merasim

DÖRDÜNCÜ KISIM Kesin Hükümsüz Ve İptal Edilebilir Evlenmeler

Madde 15. Evliliğin Geçerliliği

Madde 16. Kesin Hükümsüz Ve İptal Edilebilir Evlenmelere İlişkin Davalar

Madde 17. Kesin Hükümsüzlük Nedenleri

Madde 18. İptal Edilebilir Evlenmeler

Madde 19. Dava Hakkı

Madde 20. Kesin Hükümsüz Veya İptal Edilebilir Evliliğin Çocukları Açısından Sonuçları

Madde 21. Formalitelerin Yerine Getirilmemesi

Madde 22. Evliliğin Kesin Hükümsüz İlan Edilmesinin Ve İptal Edilmesinin Sonuçları

Madde 23. Davadaki Taraflardan Birinin Ölmesi

BEŞİNCİ KISIM
Boşanma, Velayet, Nafaka Ve Diğer Ödemelere
İlişkin Kurallar İle Mal Paylaşımı

- Madde 24. Boşanma Şartları
Madde 25. 11. 34 / 2015 Sayılı Yasa ile yürürlükten kaldırıldı.
Madde 26. Evliliğin iptali veya Boşanma Durumunda Tarafların Evliliklerinin Devamı
Süresince Elde Edilen Mal Varlıklarının Paylaşımı
Madde 27. 13. 34 / 2015 Sayılı Yasa ile yürürlükten kaldırıldı
Madde 28. Boşanma Davaları
Madde 29. Hükmün Kesinleşmesi
Madde 30. Tazminat, Nafaka Ve Diğer Ödemelere İlişkin Kurallar
Madde 30 A Velayetin Belirlenmesi Durumunda Göz Önünde Bulundurulan Hususlar
Madde 31. Ayrı Yaşama
Madde 32. Koşulların Değişmesi
Madde 33. 18. 34/2015 Sayılı Yasa ile yürürlükten kaldırıldı

ALTINCI KISIM
Evlilik Birliğinin Korunması, Tarafların Soyadları
Ve Ayrı Yaşamaları

- Madde 34. Evlilik Birliği
Madde 35. Tarafların ve Çocukların Soyadları
Madde 36. Koruma Emri
Madde 36 Koruma Emri İçin Vergi, Resim ve Harçlardan Muafiyet ve Adli Yardıma
A. İlişkin Kurallar
Madde 37. Evlilerin Ayrı Yaşamaları
Madde 38. Tarafların Alacakları
Madde 39. Önlemlerin Değiştirilmesi

YEDİNCİ KISIM
Çocuklara İlişkin Kurallar

- Madde 40. Nesebin Sahih Addolunması
Madde 41. Tarafların Çocuklarının Yurt Dışına Çıkışları
Madde 42. 25. 34/2015 Sayılı Yasa ile yürürlükten kaldırıldı
Madde 43. Nesebin Miras Hakkı Olan Tarafça Tartışılması
Madde 44. Çocukların Öğrenim, Eğitim ve Diğer Giderleri

SEKİZİNCİ KISIM
Çeşitli Kurallar

- Madde 45. Evliliğin Geçerliliğinin Beyanı

- Madde 46. Evliliğin Ve Mahkeme Tarafından Verilen Her Türlü Hüküm, Karar Veya Emrin Yeniden Kaydedilmesi İçin Mahkemeye Başvurma Ve Yüksek Mahkemenin Tüzük Yapma Yetkisi
- Madde 47. Uygulanacak Yasa
- Madde 48. Bu Yasanın Yürürlüğe Girdiği Tarihten Önceki Evliliklere İlişkin Kurallar
- Madde 49. Evlenme Kütükleri

DOKUZUNCU KISIM Geçici ve Son Kurallar

- Geçici Madde 1. Koruma
- Geçici Madde 1. Evli veya Boşanmış Olan Kişilerin ve Çocukların Soyadı
- Geçici Madde 2. Açılmış Davaların Durumu
- Madde 50. Tüzük Yapma Yetkisi
- Madde 51. Yürürlükten Kaldırma
- Madde 52. Yürürlüğe Giriş

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi'nin 20 Ocak, 1998 tarihli birleşiminde kabul olunan "Aile (Evlenme ve Boşanma) Yasası", Anayasa'nın 94(2) maddesi gereğince Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı tarafından Resmi Gazete'de yayımlanmak suretiyle ilân olunur.

Sayı :1/1998

AİLE (EVLENME VE BOŞANMA) YASASI
(34/2015, 5/2019 ve 46/2023 sayılı Değişiklik Yasaları İle Değiştirilmiş ve Birleştirilmiş Şekli)

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi aşağıdaki
Yasayı yapar:

Kısa İsim 1. Bu Yasa, Aile (Evlenme ve Boşanma) Yasası olarak isimlendirilir.

BİRİNCİ KISIM
Genel Kurallar

Tefsir 2. Bu Yasada metin başka türlü gerektirmedikçe:
"Evlendirme Memuru", bu Yasa kuralları uyarınca kendisine verilen görevleri yürüten ve yetkileri kullanan bir Aile Mahkemesi Yargıcını anlatır ve bu Yasa kuralları uyarınca evlendirme memuru görevini yürütmek üzere Aile Mahkemesi Yargıcı tarafından atanan herhangi bir kişiyi de kapsar.

9/1976 "Mahkeme", 1976 Mahkemeler Yasasının 32'nci maddesi uyarınca
3/1978 kurulan ve 1976 Mahkemeler Yasası ile bu Yasada öngörülen yetkileri
10/1978 kullanan Aile Mahkemesini anlatır.

6/1980

23/1980

19/1981

18/1982

34/1982

56/1982

21/1983

7/1984

20/1984

4/1985

7/1986

24/1986

2/1988

5/1988

15/1988

67/1991

8/1995

15/1995
38/1995

6/1997

“Nişanlanma”, bir erkek ile bir kadının birbirleriyle evlenmek için karşılıklı olarak birbirlerine verdikleri sözü anlatır.

Yasanın
Uygulanması

3. (1) Bu Yasanın Üçüncü Kısım altında düzenlenen evlenme ile ilgili kuralları, tarafların veya taraflardan birinin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti yurttaşı olduğu durumlarda uygulanır ve onlardan başkasını kapsamaz.

2.34/2015

- (2) Bu Yasanın Üçüncü Kısım altında düzenlenen evlenme ile ilgili kurallar dışında kalan tüm kuralları, yabancılar dahil herkesi kapsar.

İKİNCİ KISIM

Nişanlanma

Nişanlanma

4. On sekiz yaşından küçüklerin veya kısıtlının, yaptıkları nişan yasal temsilcilerinin izni olmadıkça geçerli olmaz.

Evlenme
Sözünü
Tutmamak

5. (1) (A) Evlenme sözünün özel bir nedenle yerine getirilmesini istemek için;
- (B) Bu maddenin (2)’nci fıkra kuralları saklı kalmak koşuluyla, evlenme sözünün tutulmaması nedeni ile koşullu veya koşulsuz olarak herhangi bir tazminat istemi için dava açamaz.

3.34/2015

- (2) (A) Evlenme sözünün haksız bir nedenle bozulması ve nişanlılardan birinin kişiliğinin veya onurunun incinmesi durumunda, diğer tarafın kusurlu veya daha fazla kusurlu olması sonucuna varması halinde Mahkeme, kusurlu veya daha fazla kusurlu tarafın, kusursuz veya daha az kusurlu tarafa, uygun görülecek bir tazminat ödemesine karar verebilir. Böyle bir davanın, nişanın bozulduğunun diğer tarafın bilgisine geldiği tarihten başlayarak altı ay içerisinde açılması gerekir. Kusursuz veya daha az kusurlu tarafın ölmesi durumunda dava hakkı mirasçılara geçmez.

Ancak kusursuz veya daha az kusurlu taraf, öngörülen altı aylık süre içerisinde tazminat istemi ile dava açmışsa dava hakkı mirasçılara geçer.

- (B) Nişanlılardan biri haklı ve yeterli bir neden olmaksızın evlenme sözünü tutmaz veya nişan böyle bir nişanlının sorumlu olduğu bir neden ile bozulduğu takdirde, nişanı bozan veya bozulmasından sorumlu olan taraf, diğer tarafa, o tarafın ana ve babasına veya nişanda diğer taraf için ana ve baba yerini alan herhangi bir üçüncü tarafa, nişanla ilgili olarak ve evlenmenin icra olunacağı inancı içinde iyi niyetle yaptıkları harcamaları tazminle yükümlüdür.
- (C) Nişan nedeni ile nişanlılara verilen armağanların, nişanın bozulması üzerine geri verilmesi için armağanları veren taraf istemde bulunabilir. Armağanlar, iade edilemeyecek durumda ise ilgili taraf onların eşit değerini ödemekle yükümlüdür.
- Ancak nişan, taraflardan birinin ölümü nedeni ile sona ermişse armağanların geri verilmesi için istemde bulunulamaz.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Evlenmeye İlişkin Kurallar

Evlenme
Yetersizliği
4.34/2015

6. (1) (A) On sekiz yaşını bitirmemiş bir kişi evlenemez.
- Ancak Mahkeme, olağanüstü durumlarda ve iyi nedenlerle, çocuğu, ana ve babayı veya onların yokluğunda vasiyi dinledikten sonra ve Sosyal Hizmetler Dairesi ile kamu sağlık kuruluşuna bağlı çalışan uzman çocuk psikiyatristi veya psikoloğundan aldığı görüşü de göz önünde bulundurarak, on altı yaşını bitirmiş kişinin evlenmesine izin verebilir.
- (B) Mahkeme, ana ve babanın boşanmış olduğu durumda velayetin hangi tarafta olduğuna bakmaksızın, her iki tarafı da dinler.
- Ancak taraflardan birinin, geçerli bir sebebi olmadan duruşmada hazır bulunmaması halinde Mahkeme tek tarafı dinleyerek de karar verebilir.
- (C) Mahkeme, ana veya babadan herhangi birinin, sürekli ve kesintisiz olarak beş yıldan beri Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti dışında ikamet etmekte olup duruşma günü Mahkemede hazır olmaması halinde veya ana

veya babanın sağlık kurulu raporu ile mümeyyiz olmadığının ispatlanması durumunda, yurt dışında bulunan veya mümeyyiz olmayan tarafı dinlemez.

- (Ç) Yukarıdaki (C) bendi amaçları bakımından “kesintisiz Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti dışında ikamet etmek”, bir yılda en az toplam 240 (iki yüz kırk) gün yurt dışında ikamet etmiş olmayı anlatır.

4. 34/2015

- (2) Evlenmeye yalnız mümeyyiz olanlar ehildir.
(3) Kısıtlı kişiler, vasisinin onayı olmadıkça evlenemez.

Evlenme
Engelleri

7. (1) Aşağıdaki kişiler arasında evlilik yapılması yasaktır:
- (A) Doğru hat üzerindeki kan hısımları arasında,yani, öz veya üvey erkek kardeş ile kız kardeşler arasında, amca ve dayı ile erkek kardeş ve kız kardeş kızları arasında, hala ve teyze ile erkek kardeş ve kız kardeş oğulları arasında.
- (B) Sihriyet hısımlığı doğuran evlenme kesin hükümsüz ilan edilmiş veya ölüm veya boşanma ile feshedilmiş olsa bile, doğru hat üzerindeki sihriyet hısımları arasında.
- (C) Evlatlık ile evlatlık edinen ve bunlardan biri ile ötekinin koca veya karısı arasında.
- (2) Bu madde amaçları bakımından kan hısımlığı,bir taraftan nesebi sahih olmayan ocuk ile çocuğun soyu ve öteki taraftan baba ile babanın kan hısımları arasındaki hısımlığı da kapsar.

Evvelki
Evliliğin
Feshedildiğini
İspatlamadan
Yeniden
Evlilik
Yapılamaması

8. Bir kişi, evvelki evliliğinin kesin hükümsüz olduğunu, iptal edildiğini veya boşanma veya öteki tarafın ölümü nedeniyle ortadan kalktığını kanıtlamadıkça yeniden evlenemez.

9. 5.34/2015 sayılı Yasa ile yürürlükten kaldırıldı.

Evlenme
Bildirimi
6.34/2015

10. (1) Nişana taraf olanlardan biri önceden bildirimde bulunmadıkça evlenme akdedilmez.

6.34/2015

(2) Bildirim, saptanacak şekilde ve nişanlanan tarafların imzalaması veya yazı bilmeyenin iki tanık huzurunda parmak işaretini basması suretiyle yapılır. Bildirimle birlikte;

- (A) Tarafların doğum belgeleri,
- (B) Tarafların Thalassemia taşıyıcısı olup olmadıklarını gösteren birer devlet tıp laboratuvarı raporu ile tarafların bu raporlar hakkında tıbbi görüş aldıklarına ve raporların içeriğini bilerek evlenmek istediklerine ilişkin birer beyanname,
- (C) Evlenecek olan kadının ilk evliliği olmaması ve önceki evliliğin sona ermesinden sonra 302 (üç yüz iki) gün geçmemiş olması durumunda, kadının hamile olup olmadığını gösteren devlet tıp laboratuvarı raporu ile tarafların bu rapor hakkında tıbbi görüş aldıklarına ve raporun içeriğini bilerek evlenmek istediklerine ilişkin beyanname,
- (Ç) Gerekmesi halinde, önceki eşin öldüğünü belirten belgenin veya önceki evliliğin geçersizliği veya boşanma ile ilgili yetkili Mahkemenin hükmünün bir sureti,
- (D) On sekiz yaşından küçük ve on altı yaşından büyük kişi için bu Yasanın 6'ncı maddesinin (1)'inci fıkrası uyarınca Mahkemenin vereceği iznin bir sureti, ve
- (E) Bu Yasanın 35'inci maddesinde belirtilen kurallar çerçevesinde tarafların aile soyadı konusunda uzlaşmalarına; uzlaşma halinde bekârlık soyadı aile soyadı olmayan eşin bekârlık soyadını aile soyadından önce taşımak isteyip istemediğine; aile soyadı konusunda uzlaşma sağlanamaması halinde ise tarafların bekârlık soyadını taşımaya devam edeceklerine ilişkin beyanname sunulur.

Evlenecek olan kişilerin talep etmesi halinde, devlet tıp laboratuvarı, tarafların cinsel yolla bulaşan hastalıklardan herhangi birine sahip olup olmadıklarını gösteren testleri ücretsiz olarak yapar. Böyle bir durumda taraflar, bu rapor hakkında tıbbi görüş aldıklarına ve raporun içeriğini bilerek

evlenmek istediklerine ilişkin birer beyannameyi, diğer belgeler ile birlikte sunarlar.

6.34/2015

- (3) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti yurttaşı olmayanlar için yukarıdaki (2)'nci fıkra da öngörülen belgelerin, kişinin ikamet ettiği yerin ilgili makamı tarafından verilmiş olması ve evlendirme memurunun o makamın bu belgeleri vermeye yetkili olduğu hususunda tatmin olması gerekir. Bu kişiler, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti yurttaşlığına geçip geçmediklerine bakılmaksızın, evlenmek için yaptıkları bildirimde, yukarıdaki (2)'nci fıkra da öngörülen belgeler yanında Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetindeki ikamet bölgelerindeki muhtar ile yurttaşı oldukları ülkenin elçiliklerinden veya yetkili merciinden alacakları bekârlık belgelerini ibraz etmek zorundadırlar.

Ancak Aile Mahkemesinin, ilgili kişinin bekâr olduğu konusunda tatmin olması halinde, bekârlık belgesi sunmaktan muaf tutulmasına emir verdiği kişilerden bekârlık belgesi istenmez.

- (4) Taraflar evlenmek için başvuruda bulunurken yukarıdaki (1)'inci,(2)'nci ve (3)'üncü fıkralarda öngörülen belgelerden başka bu Yasanın 26'ncı maddesinde öngörülen, sahip oldukları mal varlıklarının listesini ve bu mal varlıklarının kayıt belgelerinin birer suretini de evlendirme memuruna sunarlar. Bu belgeler sunulmadıkça evlenme akdedilemez.

Bildirimin
Asılması

11. (1) Evlendirme memuru, bu Yasanın 10'uncu maddesi uyarınca kendisine sunulan bildirimi kendi dairesinde dosyalar. Bildirimi aldığı tarihten başlayarak beş gün içerisinde kendi imza ve mühürü ile onaylanmış suretini dairesinin dışına ve tarafların oturdukları köy veya mahallerin görünür bir yerine veya yerlerine asar. Evlendirme Memuru, askı tarihini de bildirimde belirtir.

Ancak evlendirme memuru,tarafların bildiriminin bu Yasa kurallarına uygun olmadığını veya evlenme için bir yetersizlik veya yasal engel olduğu kanısına varırsa bildirimin asılmasını reddeder. Evlendirme memuru, böyle bir ret kararını derhal yetkili yargıca bildirir ve yetkili yargıcın uygun göreceği emir uyarınca işlem yapar.

- (2) Evlendirme memuru, bildirimi yukarıdaki (1)'inci fıkra da öngörüldüğü şekilde aldığı tarihten başlayarak beş gün içerisinde asmazsa, asmayı reddetmiş sayılır. Bu durumda,

bildirimde bulunan taraflardan herhangi birisi, Mahkemeye başvurarak askı işleminin yapılmasını isteyebilir. Evlendirme memuru, Mahkemenin, başvuru üzerine vereceği emre uygun işlem yapar.

- (3) Evlendirme memuru, bildirim veya herhangi başka bir belgeyi tarafların en son oturdukları konuta taahhütlü olarak postalamak suretiyle tebliğ eder.

İtiraz

12. (1) Herhangi bir kişi, bildirim asıldığı tarihten başlayarak beş gün içerisinde bildirimdeki taraflardan birinin evlenmeye ehil olmadığını veya evlenmeye karşı yasal engeli bulunduğunu ileri sürerek mahkemeye yazılı bir dilekçe ile itirazda bulunabilir. Yukarıda belirtilenler dışında, itiraz için başka gerekçe geçerli olamaz.
- (2) İtirazı yapan kişi, yukarıdaki (1)'inci fıkrada öngörülen beş gün içerisinde itiraz yazısının onaylı birer suretini ilgili taraflara ve evlendirme memuruna tebliğ eder.
- (3) İtiraz yazısının alınması üzerine evlendirme memuru Mahkemeden emir almadıkça, bu evliliğin yapılması için herhangi bir işlemde bulunamaz.

Evlenme Akdi

13. (1) Evlendirme memuru, bildirim asıldığı tarihten başlayarak beş günden az olmamak koşuluyla veya Mahkemenin bazı özel durumlarda uygun göreceği daha kısa bir süre içerisinde veya en çok üç ay içerisinde veya itiraz olması halinde böyle bir itiraz sonucunda verilen mahkeme emrinde öngörülen süre içerisinde ve tarafların istemi üzerine, evlendirmeyi yapar veya taraflara evlendirme işlemlerinin bu Yasa kurallarına uygun olarak yapıldığına ve evlendirmenin en geç üç ay içerisinde başka bir evlendirme memuru tarafından da yapılabileceğine dair imzalı ve mühürlü bir belge verir. Böyle bir belgenin ibrazı üzerine, evlendirme, belgenin verildiği tarihten başlayarak en geç üç ay içerisinde başka bir evlendirme memuru tarafından da yapılabilir.

Ancak, böyle bir belgenin varlığına karşın, tarafların evlenmesinde yasal engel olduğu veya evlenmeye ehil olmadıkları evlendirme memurunun bilgisine gelmesi halinde, evlendirme memuru evlendirme işlemlerini veya belgenin verilmesini durdurabilir. Bu durumda evlendirme memuru, bildirimdeki taraflara ve kendisi yargıç değilse yetkili yargıca da derhal yazılı bilgi verir. Evlendirme memuru yargıcın vereceği emir uyarınca işlem yapar.

- (2) Evlendirme işlemi, evlendirme dairesinde veya tarafların istediği ve evlendirme memurunun da uygun göreceği başka bir yerde evlendirme memuru tarafından, reşit ve mümeyyiz iki veya daha fazla tanık huzurunda ve aleni olarak yapılır.
- (3) Evlendirme memuru, evlenecek tarafların her birine öteki taraf ile evlenmek isteyip istemediğini sorar ve tarafların her ikisinin de olumlu yanıt vermeleri üzerine taraflara bu Yasa kuralları uyarınca evlenmiş olduklarını bildirir ve ikisine de kayıt defterini imzalatarak birer evlenme belgesi verir.
- Dini Merasim 14. (1) Evlilik, bu Yasa kurallarına uygun şekilde yapılmadıkça geçerli sayılmaz.
- (2) Dini evlenme töreni de yapmak isteyenler, bu Yasanın 13'üncü maddesinin (3)'üncü fıkrası uyarınca taraflara verilen evlenme belgesini dini töreni yapacak kişiye ibraz etmeleri gerekir. Bu belge ibraz edilmeden dini tören yapılamaz.
- (3) Yasal evlenme belgesi olmaksızın böyle bir dini töreni yapan kişi ve/veya kişiler ile böyle bir evliliğe taraf olanlar bir suç işlemiş olurlar ve mahkumiyetleri halinde mahkumiyet kararının verildiği tarihteki aylık asgari ücretin on katını aşmayan miktara kadar para cezasına veya üç yıla kadar hapis cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilirler.

DÖRDÜNCÜ KISIM
Kesin Hükümsüz ve İptal Edilebilir
Evlenmeler

- Evliliğin Geçerliliği 15. Evlilik Mahkeme hükmü ile kesin hükümsüz ilan edilmediği veya iptal edilmediği sürece geçerlidir.
- Kesin Hükümsüz Veya İptal Edilebilir Evlenmelere İlişkin Davalar 16. (1) Evlenmenin kesin hükümsüz ilan edilmesine ilişkin davalar, Başsavcı tarafından re'sen başlatılır. Evlilerden biri veya evlilikle ilgisi olan herhangi bir kişi de dava açabilir veya Başsavcı tarafından açılan davaya müracaatı üzerine katılabilir.
- (2) Evlenmenin iptal edilmesine ilişkin davaları, sadece taraflardan biri başlatabilir.

Kesin
Hükümsüzlük
Nedenleri
7.34/2015

17. (1) Aşağıdaki hallerde evlenmenin kesin hükümsüz olduğuna karar verilir:
- (2) Evlenmeye taraf olan kişiler arasında evlenme töreninin yapılması sırasında bu Yasanın 6'ncı ve 7'nci maddelerinde öngörülen evlenmeye ilişkin yasaklar varsa.
- Ancak evlenme, bu Yasanın 6'ncı maddesinin (1)'inci fıkrasına aykırı bir şekilde yapılmış ve daha sonra evlenmeye taraf olan kişilerden biri on sekiz yaşını doldurmasıyla aykırılık nedeni ortadan kalkmışsa veya kadın hamile kalmışsa veya bu Yasanın 6'ncı maddesinin (3)'üncü fıkrası uyarınca gerekli izni almadan evlenme yapılmış ve daha sonra gerekli izin alınmışsa veya kadın hamile kalmışsa evlilik kesin hükümsüz ilan edilemez.

İptal
Edilebilir
Evlenmeler
8.34/2015

18. Aşağıdaki hallerin varlığının Mahkemede kanıtlanması halinde, evlenme iptal edilebilir:
- (1) Evlenme tarihinde taraflardan birinin bilinci kendi kusuru olmaksızın herhangi bir sebeple bozursa.
- (2) Evlenmeye taraf olan kişiler aslında o kimse ile evlenmeyi istemediği halde bir yanılgı veya psikolojik baskı sonucu evlenme törenine katılmışsa.
- (3) Taraflardan biri diğer tarafın bazı niteliklere sahip olduğu hakkında iyi niyetli bir yanılgı ve inanç sonucu evlenmeye karar vermişse ve Mahkeme o niteliklerin diğer tarafta bulunmamasının birlikte yaşamı kendisi için olanaksız veya çekilmez bir hale koyacak derecede olduğu kanaatindeyse.
- (4) Taraflardan biri, diğerinin psikolojik ve/veya fiziksel ve/veya ekonomik durumu hakkında gerek öteki tarafça, gerekse üçüncü bir tarafça kasten aldatılarak evlenmeye ikna edilmişse.
- (5) Taraflardan biri kendisinin ve/veya yakını olan bir kişinin hayatı, esenliği veya onuruna yöneltilmiş bir tehdit altında evlenmişse.
- (6) Taraflardan birisinin, diğer tarafın veya evlilikten doğacak çocuklarının sağlığı ve esenliği için önemli bir tehlike teşkil edecek bir hastalığı gizlenmişse.

Dava Hakkı	19.	Bu Yasanın 18'inci maddesi uyarınca evlenmenin iptal edilmesini isteyen kişi, dava nedeninin bilgisine gelmesinden başlayarak veya dava nedeni bu Yasanın 18'inci maddesinin (6)'ncı fıkrası ise, beyan olunan tehdidin ortadan kalktığı tarihten başlayarak bir yıl içerisinde dava açabilir. Ancak böyle bir dava her halükarda evlenme tarihinden başlayarak beş yıl geçtikten sonra açılmaz.
Kesin Hükümsüz veya İptal Edilebilir Evliliğin Çocuklar Açısından Sonuçları	20.	Evliliğin kesin hükümsüz veya iptal edilebilir bulunarak iptal edilmesine bakılmaksızın böyle bir evlilikten doğan çocukların nesebi sahih olur ve böyle bir haldeki ana ve baba ile çocukların yasal durumları, boşanmış ana ve babanın çocuklarının bağlı olduğu koşullara tabi olur.
Formalitelerin Yerine Getirilmemesi	21.	Bir evlendirme memurunca akdedilmiş hiçbir evlenme, sadece aşağıdaki sebeplerden dolayı kesin hükümsüz ilan edilemez veya iptal edilemez: (1) Bu Yasada öngörülen evlenmelerle ilgili formalitelerden herhangi birine uyulmaması; (2) Evlenmenin bu Yasa uyarınca saptanan gerekli süreler dolmadan yapılması.
Evliliğin Kesin Hükümsüz İlan Edilmesinin Ve İptal Edilmesinin Sonuçları	22.	Bir evliliğin kesin hükümsüz veya iptal edilebilir bulunarak feshedilmesi sonucunda bu Yasanın boşanmanın sonuçlarını düzenleyen zarar ziyan, nafaka, tazminat ve mal paylaşımı ile ilgili kuralları aynen uygulanır. Ancak Mahkeme, taraflardan birinin kasıtlı olarak yanlış beyanda bulunarak evlendiğine kanaat getirirse o tarafa herhangi bir menfaat sağlayıcı yönde bir karar veremez.
Davadaki Taraflardan Birinin Ölmesi	23.	Bu Yasanın 17'nci ve 18'inci maddeleri uyarınca başlatılan işlemler, taraflardan birinin ölümü üzerine durur. Ancak bu, ölen tarafın mirasçılarının bu Yasanın 22'nci maddesi uyarınca dava açma haklarını etkilemez.

BEŞİNCİ KISIM

9.34/2015

Boşanma Velayet, Nafaka ve Diğer Ödemelere İlişkin Kurallar ile Mal Paylaşımı

Boşanma
Şartları
10.34/2015

24. Boşanmaya, aşağıdaki şartlar dahilinde hükmolunur:

- (1) Evlilik birliğinin, herhangi bir sebeple ortak hayatı sürdürmeleri kendilerinden beklenmeyecek derecede temelinden sarsılmış olması halinde, eşlerden her biri açacağı dava ile boşanma talep edebilir.

Ancak, evlilik birliğinin temelinden sarsılmasına ağırlıklı olarak davacının kusurlu davranışları sebep olmuşsa davalının, açılan davaya itiraz hakkı vardır. Bununla beraber bu itiraz, hakkın kötüye kullanılması niteliğinde ise veya evlilik birliğinin devamında davalı ve çocuklar bakımından korunmaya değer bir yarar kalmamışsa boşanmaya karar verilebilir.

- (2) (A) Evlilik en az bir yıl sürmüş ise, eşlerin birlikte başvurması veya bir eşin diğerinin herhangi bir sebeple açtığı boşanma davasını kabul etmesi halinde, evlilik birliği temelinden sarsılmış sayılır. Bu halde boşanma kararı verilebilmesi için yargıcın, tarafları bizzat dinleyerek iradelerinin serbestçe açıklandığına kanaat getirmesi ve boşanmanın mali sonuçları ile çocukların durumu hususunda taraflarca kabul edilecek düzenlemeyi uygun bulması şarttır. Yargıç, tarafların ve çocukların menfaatlerini göz önünde tutarak, bu anlaşmada gerekli gördüğü değişiklikleri yapabilir. Bu değişikliklerin taraflarca da kabulü halinde boşanmaya hükmolunur.

- (B) Herhangi bir sebeple açılmış bir boşanma davasının görüşülmesi esnasında taraflar arasında boşanma konusunda bir anlaşmaya varılması ancak boşanmanın mali sonuçları veya çocukların durumu hususlarındaki ihtilafın devam etmesi halinde, yargıç tarafların müşterek talebi üzerine boşanma ve/veya anlaşılmış hususlarla ilgili hüküm verebilir. Böyle bir halde, ihtilafın devam ettiği hususlarla ilgili olarak yargılamaya devam edilir.

- (3) Boşanma davasının açıldığı tarihte, tarafların sürekli biçimde ve iki yıl boyunca ayrı yaşamış olmaları halinde, evlilik birliği temelinden sarsılmış sayılır ve eşlerden birinin bu sebeple açacağı dava üzerine, tarafların kusur durumuna bakılmaksızın boşanmaya karar verilir.

25. 11. 34/2015 sayılı Yasa ile yürürlükten kaldırıldı.

Evliliğin İptali
veya Boşanma
Durumunda
Tarafların
Evliliklerinin
Devamı Süre-
sine Elde
Edilen Mal
Varlıklarının
Paylaşımı
12. 34/2015

26. Mahkeme bu Yasanın 18'inci maddesi uyarınca evlilik iptali kararı verirken veya 24'üncü maddesi uyarınca bir boşanma kararı verirken tarafların mal paylaşımı hususunda anlaşmaya varmamaları halinde aşağıdaki fıkralar uyarınca mal paylaşımına ilişkin karar verir:

- (1) Evlilik süresince edinilmiş olup da taraflardan birisinin veya müştereken ikisinin adlarında, yurt içinde veya yurt dışında kayıtlı bulunan veya eşlerin kullanımında olup da eşler arasında aidiyeti belli olmayan tüm taşınır ve taşınmaz mallar ile bono, hisse senedi, elde veya bankalarda mevcut nakit paralar; tarafların işinden kazandıkları, kendilerine sosyal güvenlik ve sosyal yardım kurum ve kuruluşlarının veya personele yardım amacı ile kurulan sandık ve benzerlerinin yaptığı ödemeler; çalışma gücünün kaybı dolayısıyla ödenen tazminatlar; kendi kişisel mallarının gelirleri; paylaşımına konu olan ancak aşağıdaki (3)'üncü fıkrada belirtildiği şekilde boşanma davasının açıldığı tarihten en fazla iki yıl önce elden çıkarılmış mallar; edinilmiş mal yerine ikame edilen değerler veya diğer gelir ile evlilik birliği içerisinde edinilen ve dava tarihinde mevcut borçlar, aşağıda öngörülen kıstaslar göz önünde bulundurularak hakkaniyete uygun şekilde taraflar arasında paylaşılır.

Ancak taraflar arasında yapılan paylaşımda bir tarafa düşen pay, paylaşımına konu mal ve para varlığının toplam değerinin 2/3'ünden fazla olamaz.

- (A) Tarafların mevcut geliri, kazanım kapasitesi, mülk ve maddi kaynakları ve yakın gelecekte elde edebilecekleri maddi menfaatleri;
- (B) Tarafların yakın gelecekte ortaya çıkabilecek maddi ihtiyaçları, yükümlülükleri ve sorumlulukları;
- (C) Evlilik birliğinin boşanmadan önceki yaşam standardı;
- (Ç) Tarafların evlilik süresince evlilik birliğinin veya evlilik sona erdikten sonra ailenin refahı için

- yaptıkları veya yapacakları ev işleri ve çocuk bakımı gibi hizmetler de dahil katkılar;
- (D) Tarafların fiziksel ve ruhsal sağlığı;
- (E) Tarafların yaşı ve evliliğin süresi;
- (F) Çocukların maddi ihtiyaçları;
- (G) Çocukların geliri, kazanım kapasitesi, mülkiyet ve diğer maddi kaynakları;
- (Ğ) On sekiz yaşını doldurmuş olsalar bile çocukların fiziksel veya ruhsal yetersizliği veya engelli olup olmadığı ve velayeti veya vesayeti alan tarafın bu çocukların bakımı ile ilgili üstlendiği maddi ve manevi sorumluluk;
- (H) Tarafların yukarıdaki (F), (G) ve (Ğ) bentlerinde belirtilenlere ilişkin beklentileri;
- (I) Evlilik esnasında çocukların içinde bulunduğu durum ve tarafların çocukların eğitimi için nasıl bir beklenti içinde oldukları;
- (İ) Paylaşım konu mal varlığının edinilmesinde tarafların kişisel mallarının getirisinin katkı payı;
- (J) Mahkemenin bu madde amaçları için dikkate almayı uygun göreceği başka herhangi bir kıstas.
- (2) (A) Boşanma davası açıldığı tarihte, davanın dinlenilmesine başlanmazdan önce taraflar, yukarıdaki (1)'inci fıkra da öngörülen paylaşım konu mevcut mal varlıkları ile paylaşım konu olup boşanma davasının açıldığı tarihten en fazla iki yıl önce elden çıkarılmış tüm mal varlıklarının liste halinde dökümünü ve/veya satış belgelerini ve/veya kayıt belgelerinin ve/veya sahipliğini kanıtlayan belgelerin suretlerini Mahkemeye dosyalamak zorundadırlar.
- (B) Taraflardan birinin yukarıdaki (A) bendindeki yükümlülüğü ihlal etmesi halinde; Mahkeme ilgili tarafın mal paylaşımı ile ilgili iddialarını dikkate almaksızın davayı sonuçlandırabilir.
- (C) Yukarıdaki (A) bendi uyarınca verilmesi gereken belgelerin zamanında sunulmaması ve/veya yanıltıcı belgelerin sunulduğu kanısına taraflardan biri tarafından varılması ve/veya taraflardan birinin, diğerinin sahip olduğu mal varlığı hakkında yeterli bilgiye sahip olmadığını gösteren koşulların varlığı halinde, ilgili tarafın müracaatı üzerine Mahkemenin

vereceği emre uygun olarak banka, şirket ve/veya diğer kişi ve/veya makamlar, kişilerin hesap veya mal varlıkları hakkındaki sahip oldukları belge ve bilgileri Mahkemeye sunmak zorundadırlar.

- (3) Boşanma davası açıldığı tarihten en fazla iki yıl önce elden çıkarılmış paylaşıma konu malların getirisi, evlilik birliği maksatları için değil de, diğer tarafın onayı olmaksızın taraflardan sadece birinin menfaatine harcanmışsa, paylaşıma konu mal varlığının elde bulunan kısmından, aynı miktardaki kısım, yukarıdaki (1)'inci fıkra da öngörülen paylaşım oranları dahilinde kalmak suretiyle diğer tarafa öncelikle verilir veya onun lehine hesaplanır.
- (4) Evlilik birliği içerisinde edinilen ve dava tarihinde mevcut olan borçlar, bütünüyle bir tarafın kusuru sonucunda ve evlilik birliği maksatları dışında edinilmiş ise kusursuz taraf, mal paylaşımı esnasında bu şekilde edinilmiş borçların taraflar arasında paylaştırılmamasını veya kusurlu tarafın üzerinde bırakılmasını talep edebilir.
- (5) (A) Taşınır mallar ile bono, hisse senedi, elde veya bankalarda mevcut nakit paralar; tarafların işinden kazandıkları, sosyal güvenlik ve sosyal yardım kurum ve kuruluşlarının veya personele yardım amacı ile kurulan sandık ve benzerlerinin dava açıldığı tarihte mevcut olan veya dava süresince yaptığı ödemeler; çalışma gücünün kaybı dolayısıyla ödenen tazminatlar; kendi kişisel mallarının gelirleri ve diğer gelir yukarıdaki (1)'inci fıkra uyarınca belirlenen orana göre taraflar arasında paylaştırılır.
- (B) Taşınmaz malların paylaşımında, taşınmaz malın davanın görüşüldüğü tarihteki parasal değeri saptanın ve saptanan değer, yukarıdaki (1)'inci fıkra uyarınca belirlenen orana göre taraflar arasında paylaştırılır. Taşınmaz malın kaydını üzerinde bulunduran taraf, diğer tarafın hakkını ödemekle yükümlüdür. Ödemenin ne şekilde ve ne zaman yapılacağına ve ödeme yapılınca kadar taşınmaz malın kullanım hakkının hangi tarafa ait olacağına Mahkeme karar verir.

- (C) Edinilmiş mal yerine ikame edilen değerler, yukarıdaki (A) ve (B) bentlerine uygun şekilde paylaşılır.

Fasıl 6
9/1971
23/1984
31/2003
86/2007

- (Ç) Mal paylaşımı sonucunda Mahkemenin mal paylaşımı ile ilgili olarak vereceği hüküm veya emirler, Mahkeme hüküm veya emirlerinin icrası hakkındaki Hukuk Muhakemeleri Usulü Yasası ve diğer yasa kurallarının uygulanması yöntemiyle yerine getirilir.

12/2004

- (6) (A) Evliliğin iptali veya boşanma kararıyla sona erdirilmesi için dava açıldığı zaman, dava sona erinceye veya paylaşıma konu mallar paylaşılınca kadar, ailenin ortak kullanımına özgülenmiş ve eşler arasında paylaşıma konu olan konutta kalmaya ve ev eşyasını kullanmaya hangisinin devam edeceği konusunda eşler anlaşabilirler. Eşlerin aile konutunda kimin kalacağı ve ev eşyasını kimin kullanmaya devam edeceği konusunda anlaşamamaları halinde, Mahkeme olayın özelliklerini, eşlerin ekonomik ve sosyal durumlarını ve varsa çocukların menfaatlerini göz önünde bulundurarak bu hakka hangisinin sahip olacağına, taraflardan biri tarafından yapılacak istida üzerine karar verir. Mahkeme böyle bir karar verirken kalma ve kullanma süresini de belirler. Mahkeme, aksine karar vermedikçe hak, belirlenen sürenin bitiminde kendiliğinden sona erer. Mahkeme bu süre zarfında taşınmaz malı kullanma hakkını elinde tutan tarafın bu hakkını kullanmasına engel olabilecek her türlü işlemin yapılmasını engellemek maksadıyla uygun ve adil gördüğü emri verebilir.

- (B) Mahkeme evliliğin iptali veya boşanma kararıyla sona erdirilmesi hükmünü verirken tarafların durumunu, olayın özelliklerini, eşlerin ekonomik ve sosyal durumlarını ve varsa çocukların menfaatlerini göz önünde bulundurarak paylaşıma konu edilen herhangi bir taşınır veya taşınmazı belli bir süre taraflardan birinin kullanımına vermeye karar verebilir. Böyle bir karar verirken bu hakkın hangi tarihe kadar kullanılacağı ve kullanacak tarafın diğer tarafa her hangi bir karşılık verip vermeyeceği de Mahkeme tarafından tespit edilir. Bu hakkın kullanmasına engel olabilecek her türlü işlemin

yapılmasını engellemek maksadıyla Mahkeme uygun ve adil gördüğü emirleri verebilir.

Ancak, bu süre sona ermeden, haktan yararlanan tarafın durumunda değişiklik olması halinde, diğer taraf Mahkemeden, kararın gözden geçirilmesini isteyebilir.

- (C) Eşler konutta kira ile oturuyorlarsa Mahkeme, gerektiğinde konutta kiracı sıfatı taşımayan eşin kalmasına karar verebilir. Bu durumda, konutu kiralayanın sözleşmeden doğan haklarını güvenceye almak için gerekli düzenleme yapılmasına, iptal veya boşanma kararıyla birlikte karar verilir.

- (7) (A) Mal paylaşımına dahil olan mal varlıklarının değerlendirilmesinde kişisel mallar paylaşımına dahil edilmez.

Ancak bu tür taşınır ve taşınmaz mal varlıkları üzerinden elde edilen kazançlar veya bunların üzerine evlilik birliği süresince yapılan yatırımlar veya ikame değerler, mal paylaşımı tarihindeki rayiç değeri ve bir değer kaybı söz konusu ise katkının başlangıçtaki değeri üzerinden paylaşımına dahil edilir. Böyle bir malın boşanma davası açılmadan en fazla iki yıl önce elden çıkarılmış ve getirisinin evlilik birliği maksatları için değil de, diğer tarafın onayı olmaksızın taraflardan sadece birinin menfaatine harcanmış olması halinde, Mahkeme, diğer eşin alacağı payı hakkaniyete uygun olarak belirler.

- (B) Taraflardan birinin yurt içinde veya yurt dışında herhangi bir şirkette hissedar olduğu hallerde, evlilik birliği süresince bu şirketin hisselerinin reel değerinde ve şirketin mal varlığında meydana gelen artış da paylaşımında dikkate alınır.

- (8) Tarafların ayrı yaşadığı veya boşanma veya evliliğin iptali davasının açıldığı tarihten en fazla iki yıl öncesine kadar olan süre içinde diğer tarafın iki tanık huzurunda verilmiş yazılı onayı olmadan elden çıkarılan paylaşımına konu mal varlıkları, bu mal varlıklarının karşılığının aile birliği maksatları için kullanılmamış olduğu durumlarda, paylaşımında Mahkeme tarafından dikkate alınır. Bu mal varlıklarının değerlendirilmesinde, söz konusu malın elden

çıkarıldığı tarihteki Amerikan Doları bazındaki değeri dikkate alınır.

- (9) (A) Boşanma davasının açıldığı tarihten başlayarak, dava devam ettiği sürece taraflardan biri paylaşımına konu mal varlıklarını ancak Mahkeme izni ile satabilir, devredebilir, hibe edebilir, miras bırakabilir, ipotek edebilir veya elden çıkarabilir. Böyle bir durumda Mahkeme, elden çıkarılan malın değerini taraflar arasında mal paylaşımı yapılırken dikkate alır. Bu fıkraaya aykırı hareket eden veya yanlış mal beyanında bulunan ve/veya Mahkeme emrine uygun olarak mal beyanında bulunmayan veya bilgi ve belgeleri vermeyen gerçek veya tüzel kişiler suç işlemiş sayılırlar ve mahkumiyetleri halinde davanın görüşüldüğü tarihteki aylık asgari ücretin kırk katına kadar para cezasına veya beş yıla kadar hapis cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilirler.
- (B) Diğer tarafın yukarıdaki (A) bendine aykırı bir hareketi olduğu iddiasında bulunan taraf, diğer taraf hakkında cezai işlem başlatmak üzere şikayetçi olmadan önce, sonuçlanmış veya görüşülmekte olan boşanma davası altında dosyalayacağı bir istida ile şikayetine konu teşkil eden herhangi bir mal varlığının paylaşımına konu olduğunun tesbitini Mahkemeden talep edebilir.
- (10) Mahkeme mal paylaşımı konusunda hüküm verirken, taraflardan birinin, boşanma davasını açan tarafın evlenmeden önceki ve/veya evlilikten sonra edindiği ve mal paylaşımına girmeyen veya evlilik birliği içerisinde edinilmiş paylaşımına konu maddi imkânları ve malları, kandırma, yanıltma, baskı ve tehdit yollarından biriyle kullanmış olup olmadığını veya bu imkân ve mallara zarar verecek şekilde borçlanmış olup olmadığını veya diğer tarafın maddi imkânlarını veya evlilik birliği içerisinde edinilmiş paylaşımına konu malları yükümlülük altına sokmuş veya bunların satılmasına neden olup olmadığını dikkate alır.
- (11) Taraflardan biri, bu Yasada öngörülen diğer olanaklardan yararlanmak yanında, paylaşımına konu olan taşınır veya taşınmaz mallar ile ilgili daha üstün bir yararı olduğunu ispat etmek ve diğerinin payını ödemek suretiyle o malın bölünmeden kendisine verilmesini isteyebilir. Böyle bir talebi uygun bulması halinde Mahkeme, yukarıdaki (5)'inci

fıkra kurallarına bakılmaksızın, taşınır veya taşınmaz bir malın, diğerinin payı ödenmek koşuluyla paylaştırılmadan bir tarafa bırakılmasına ve kayıtların bu şekilde düzenlenmesine karar verebilir.

- (12) Mahkeme bu maddeyi uygularken gerekli gördüğü durumda uzmanların görüşlerine başvurabilir.
- (13) Boşanmanın gerçekleşmesi veya evliliğin iptali ile taraflardan birinin diğerinin kazancından sağladığı menfaati ortadan kalkar.
- (14) Bu madde amaçları bakımından “Kişisel mal”;
 - (A) Eşlerden birinin sadece kişisel kullanımına yarayan eşyayı,
 - (B) Evlilik birliğinin başlangıcında eşlerden birine ait bulunan veya bir eşin sonradan miras yoluyla veya herhangi bir şekilde karşılıksız olarak elde ettiği malları,
 - (C) Manevi tazminat alacaklarını,
 - (Ç) Kişisel malların yerine ikame edilen malları anlatır.

41/1977
5/1981
27/1982
23/1985
3/1988
12/1989
44/1990
24/1991
53/1991
17/1992
6/1994
52/1995
39/1998
28/2014

“Tahsis”, İskân, Topraklandırma ve Eşdeğer Mal Yasasında ona verilen anlamı taşır.

55/2014

27. 13.34 / 2015 Sayılı Yasa ile yürürlükten kaldırıldı.

Boşanma
Davaları
14.34 / 2015

28. (1) Boşanma davaları taraflardan birinin olağan olarak oturduğu veya çalıştığı yerin Mahkemesinde açılır.

- (2) Evliliğin taraflarının yurt dışında ikamet eden Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti yurttaşları olması halinde dava, Lefkoşa Aile Mahkemesinde açılır.
- (3) Mahkeme, boşanma hükmü verirken her meselenin kendi koşullarına uygun olarak eşlerin ve çocukların nafakaları ve çocukların velayetleri hakkında karar verebileceği gibi boşanma davası sona erinceye kadar eşlerin ve çocukların geçimi, iskânı ve korunmalarına ilişkin de uygun göreceği geçici emirler verebilir.

Hükmün
Kesinleşmesi

29. Mahkemenin verdiği hüküm aleyhine taraflar veya avukatları istinafa başvurmayaacaklarına ilişkin ilgili mahkeme mukayyitliğine yazılı belge vermedikleri durumlarda yargıç tarafından verilen boşanma kararı veya evliliğin kesin hükümsüz veya iptal edilebilir olduğuna ilişkin karar, istinaf etme süresi dolmadan ve istinaf edilmişse, istinaf sonuçlanmadan önce kesinleşmez ve uygulanamaz.

Tazminat,
Nafaka ve
Diğer Ödeme-
lere İlişkin
Kurallar
15.34/2015

30. (1) Bu Yasanın 24'üncü madde kurallarına istinaden boşanmaya hükmedildiği durumlarda mahkeme, tazminat, nafaka ve diğer ödemelerle ilgili karar verirken bu Yasanın 26'ncı maddesinde öngörülen kıstasları dikkate alır.
- (2) (A) Mahkeme, kabahatli tarafın maddi durumu veya beklenen çıkarları ve daha az kabahatli olan tarafın kişiliğine, vücut bütünlüğüne, onuruna ve boşanma veya evlilik iptali dolayısı ile zarar gören mevcut veya gelecekteki menfaatlerine verilen zarar ile evlilik süresince ev içinde harcanan emeğin değeri de dahil olmak üzere, meselenin bütün olgularını göz önüne alarak, kabahatli tarafın daha az kabahatli tarafa bir tazminat ödemesine hükmedebilir. Mahkeme, bu fıkra uyarınca hükmedilen tazminatın, ödemeyi alacak olan tarafın banka hesabına yatırılmasına emir verebilir.
- (B) Mahkeme, tarafların fiziksel, psikolojik ve maddi durumlarını inceledikten sonra boşanma nedeni ile yoksul kalacak veya geçim sıkıntısı içerisinde yaşayacak tarafa, diğer tarafın, kabahatsiz olsa dahi, uygun görülen bir meblağı eş nafakası olarak ödemesine hükmedebilir.
Ancak nafakayı veren taraf, nafaka alan tarafın yeniden evlendiği veya ortalama bir yaşam standardı

sağlayabilecek bir iş sahibi olduğu veya başka bir nedenle gelirinde artış olduğu hususunda Mahkemeyi ikna ederse, nafaka Mahkeme emri ile gözden geçirilir.

- (C) Mahkeme, tarafların evliliklerinden olan çocukların velayetini almayan tarafın, çocukların iâşe, ibate, eğitim ve bakım giderlerinin karşılanmasına katkıda bulunmak için çocuk başına ve her çocuk için ayrı ayrı ödenmek suretiyle uygun görülen bir meblağı aylık olarak ödemesine hükmedebilir.
- (Ç) Ekonomik durumları ve kazançları ile orantılı olarak ebeveynin çocuklarına karşı bakım ve eğitim masraflarına katkı yapma yükümlülükleri çocuğun, eğitim süreci sona erinceye kadar devam eder. Bu Yasa uyarınca eğitim süreci, çocuk on sekiz yaşını bitirmiş olsa dahi, lise eğitimine devam ettiği ve/veya lisans eğitimi aldığı süreyi de kapsar. Çocuğun on sekiz yaşını doldurmasını müteakip, eğitiminin devam ettiğinin belgelenmesi halinde, yukarıdaki (C) bendindeki ödeme aynen devam eder. On sekiz yaşını doldurmuş olan kişinin talep etmesi halinde nafakanın kendisine ödenmesi mümkündür.
- Ancak lisans eğitimi alınan eğitim kurumunun olağan süresinin bir buçuk katının aşılması halinde nafaka ödemesi sona erer.
- (D) Mahkeme, bu fıkranın (B) ve (C) bendleri uyarınca hükmedilen nafakanın, ödemeyi yapacak olan tarafın maaşından kesilmesine ve/veya ödemeyi alacak olan tarafın banka hesabına yatırılmasına emir verebilir.
- (3) Mahkeme, bu madde uyarınca verilen bir emri bozabilir, değiştirebilir veya herhangi bir kısmını geçici olarak durdurabilir ve bu biçimde durdurulan herhangi bir kısmın yeniden uygulanmasına ilişkin emir verebilir.
- Mahkeme böyle bir emir verirken evli tarafların gelirlerindeki herhangi bir çoğalma veya azalma dahil, konunun tüm olgularını dikkate alır.
- (4) Bu madde uyarınca alınan kararlara uymayanlar ve gerekli ödemeleri yapmayanlar suç işlemiş olurlar ve mahkumiyetleri halinde davanın görüşüldüğü tarihteki aylık asgari ücretin on katını aşmayan miktara kadar para cezasına

veya bir yıla kadar hapis cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilirler. Mahkeme bu cezaya ek olarak ödemenin yapılmadığı süreye ilişkin toplam miktarın, geçerli faiz uygulanmak suretiyle ödenmesine karar verebilir.

- (5) Mahkeme nafaka miktarını saptarken, ayrıca, saptanan nafaka miktarının her üç ayda bir, Devlet Planlama Örgütüncü saptanan hayat pahalılığı oranında artırılarak ödenmesine ilişkin de emir verir.

Velayetin
Belirlenmesi
Durumunda
Göz Önünde
Bulundurulana
Hususlar
16. 34 /2015

- 30A. (1) Boşanma davasında Mahkeme, çocuğun velayetini taraflardan birine verirken, çocuğun yaşı, fiziksel sağlığı, ruhsal durumu, maddi ve manevi ihtiyaçları ile ana ve babanın fiziksel sağlığı ve ruhsal durumunu göz önünde bulundurur.
- (2) Yedi yaşında olan ve yedi yaşından büyük çocukların hangi taraf ile birlikte yaşamak istediklerinin tespitini yapabilmek maksadıyla Mahkeme, kamu sağlık kuruluşuna bağlı çalışan uzman çocuk psikiyatristi veya psikoloğundan aldığı görüşü göz önünde bulundurur. Bu görüşler doğrultusunda Mahkeme, çocuğun kendisi ile ilgili kararları anlayacak bir olgunluğa sahip olduğuna kanaat getirirse hangi tarafın velayetine verilmek istediği hususunda çocuğun görüşlerine öncelik verir.
- (3) Mahkeme, çocuğun velayetini taraflardan birine vermeden önce, çocuğun esenliği ve sağlığını gözetmek maksadıyla, çocuğun yaşayacağı ev ortamı ve sosyal çevre ile eğitim göreceği okul hakkında Sosyal Hizmetler Dairesinden aldığı görüşü göz önünde bulundurur.

Ayrı Yaşama
17. 34/2015

31. Boşanmaya ilişkin bir davanın açılmasından sonra eşler ayrı yaşama hakkına sahip olur. Ayrı yaşama, boşanma davasında, ayrı yaşamayı seçen taraf aleyhine bir durum olarak dikkate alınmaz.

Koşulların
Değişmesi

32. Boşanan taraflardan birinin evlenmesi, ülkeden ayrılması, ölümü veya başka herhangi bir nedenle koşulların değişmesi halinde mahkeme, diğer tarafın veya hale göre o tarafın ana veya babasının istemi üzerine çocuklara ilişkin yeni bir emir verebilir.

33. 18. 34 /2015 Sayılı Yasa ile yürürlükten kaldırıldı.

ALTINCI KISIM
Evlilik Birliğinin Korunması, Tarafların Soyadları
Ve Ayrı Yaşamaları

Evlilik
Birliği
19.34 / 2015

34. Evlenme, taraflar arasında bir evlilik birliği yaratır. Evlenenler sadakatle, işbirliği içinde ve karşılıklı yardımlaşma ile birlikte yaşamayı, evlilik yaşamını sürdürmeyi, çocuklarına bakmayı, ev ve çocuklarla ilgili sorumluluklarda ev içi emeğin eşit ve adil paylaşılmasını ve birbirleri ile olan ilişkilerine özen göstermeyi kabul etmiş olurlar ve evlilik birliğini eşitlik ve uyum içinde yürütürler.

Taraflardan biri evlilik ile ilgili sorumluluklarını ihmal eder veya hal ve hareketleri ile öteki tarafa tehlike yaratır, maddi veya manevi zarar verirse, etkilenen taraf bir başvuru ile Mahkemenin müdahale ederek mağduriyetini giderici bir emir vermesini isteyebilir. Böyle bir başvuru üzerine Mahkeme, kabahatli tarafın dikkatini çeker. Bu tür davranışları yapan taraf sorumluluklarını ihmal etmeye devam eder veya hal ve hareketlerinde direnirse Mahkeme zarar gören tarafa uygun göreceği bir tazminat verilmesini emredebilir.

Tarafların ve
Çocukların
Soyadları
20. 34/2015

35. (1) Evlilik birliğinin tarafları, üzerinde uzlaşmaları halinde, ikisinden birinin soyadını aile soyadı olarak taşırlar. Bu durumda bekârlık soyadı aile soyadı olmayan eş, evlenme bildirimi sırasında imzaladığı beyanname dışında başka hiçbir yasal işlem yapmaksızın bekârlık soyadını aile soyadından önce taşır.

- (2) Aile soyadı konusunda taraflar arasında bir uzlaşma sağlanmadığı durumda, taraflar, bekârlık soyadlarını taşımaya devam edeceklerine ilişkin evlenme bildirimi sırasında imzaladıkları beyanname dışında başka hiçbir yasal işlem yapmaksızın, bekârlık soyadını kullanmaya devam ederler.

2.46/2023

- (3) (a) Çocuklara hangi ebeveynin soyadının verileceği konusunda tarafların uzlaşmaları halinde, çocuklara o ebeveynin soyadını verebilirler veya taraflar anlaşarak önce ana sonra baba soyadı olmak üzere her iki soyadını çocuklara verebilirler.
- (b) Çocuklara verilecek soyadı konusunda taraflar arasında bir uzlaşma olmaması halinde, çocuklara önce ana sonra baba soyadı olmak üzere her iki soyadı verilir.

- (c) Yukarıdaki (a) veya (b) fıkraları uyarınca tarafların ilk çocukları için belirlenmiş olan soyadı, daha sonra doğan çocuklar için de geçerli soyadı olur.
- 2.46/2023 (4) (a) Bir çocuğun ebeveyninin birden fazla soyadı olması durumunda, her bir ebeveyn kendi seçeceği bir soyadını çocuğa verebilir. Her çocuğun en fazla iki soyadı olabilir.
- (b) Çocuklar için doğum belgesi, kimlik, pasaport ve benzeri resmi evraklar düzenlenirken, bekârlık soyadını çocuğa vermemiş olan ebeveynin bekârlık soyadı, talep etmesi halinde, çocuğun bu belgelerdeki ebeveyn hanesinde belirtilir.
- (c) Çocukların soyadlarıyla ilgili tarafların yapacakları uzlaşuya ilişkin beyannameler, Nüfus Kayıt Dairesi tarafından önceden belirlenmiş form şeklinde düzenlenir.
- (5) On sekiz yaşını bitiren her çocuğun, Mahkemeye başvurarak ebeveyninden birinin veya ikisinin soyadı olacak şekilde soyadı değiştirme ve/veya soyadı alma hakkı vardır.
- 2.5/2019 (6) (A) Taraflar, boşanmaları halinde, boşanma hükmünü Nüfus Kayıt Dairesine sunmak suretiyle bekârlık soyadına geri dönerler.
- Ancak, boşanmış taraflardan herhangi birisi, herhangi bir işleme gerek kalmaksızın aile soyadını kullanmaya devam edebilir. Boşanma sonrasında aile soyadının kullanılmasına itirazı olan tarafın Mahkemeye başvurma hakkı vardır.
- (B) Taraflardan birisinin evlilik devam ederken ölümü halinde, hayatta olan taraf, evlilik birliği içerisinde kullanmakta olduğu soyadını, herhangi bir işlem yapmaya gerek kalmaksızın kullanmaya devam eder.
- Ancak, hayatta olan taraf, bekârlık soyadına dönmek istediğini Nüfus Kayıt Dairesine bildirmek ve ölüm belgesini sunmak suretiyle bekârlık soyadına dönebilir.
- (C) Tarafların bu maddeye uygun olarak sundukları beyannameye dayanarak soyadları belirlenmiş olan

çocukların bu soyadları, yukarıdaki (5)'inci fıkradaki kural saklı kalmak üzere, evlilik birliğinin sona ermesinden sonra da korunmaya devam eder.

Koruma Emri
21. 34 /2015

36. (1) Evli olup olmadıklarına veya aynı evde yaşayıp yaşamadıklarına bakılmaksızın, çiftlerden biri diğerine veya diğerinin aile fertlerinden birine,

- (A) Fiziki zarar verdiği veya buna teşebbüs ettiği hallerde,
- (B) Cinsel tecavüz, cinsel taciz veya cinsel saldırı suçlarına teşebbüs ettiği veya suçu işlediği hallerde,
- (C) Fiziki, ekonomik veya manevi şiddet veya baskı yaptığı hallerde,
- (Ç) Konutu kullanma hakkı diğer eşe verildiği durumda, bu konuta izinsiz girdiği veya girmeye teşebbüs ettiği hallerde,
- (D) İşyerine, evine, müstahdemine, işverenine, birlikte ikamet ettiği aile fertlerine veya yakınlarına mükerrer şekilde telefon ederek, mektup göndererek, e-mail veya sosyal medya yoluyla veya diğer iletişim yollarını kullanarak veya sözlü olarak rahatsızlık verdiği hallerde,
- (E) İsteği dışında kamuya açık veya kapalı mahallerde takip ettiği hallerde,
- (F) Ceza Yasası kuralları uyarınca suç sayılan bir fiilde bulunması halinde, (böyle bir durumda fiili ika eden tarafın polis tarafından itham edilmesi yeterlidir.)
- (G) Evinin, işyerinin, okulunun, aracının veya diğer eşin bulunduğu herhangi bir yerin önünde bulunmak suretiyle gözetim altında tuttuğu, ısrarlı takip yürüttüğü veya evinin etrafında dolaşmak suretiyle gözetlediği hallerde,
- (Ğ) Çocuğu haksız yollardan yargı yetkisi dışına çıkarmakla tehdit ettiği veya buna teşebbüs ettiği hallerde,
- (H) Yargıcın takdirine göre tehdit, taciz ve rahatsızlık sayılabilecek hallerin var olması veya yapılacağı ihtimalleri hallerinde,

mağdur olan taraf tek taraflı dilekçe ile Mahkemeye başvurarak koruma emri talep edebilir veya Tomplumsal Cinsiyet Eşitliği Dairesine bağlı çalışan Şiddeti Önleme ve

Fasıl 154
3/1962
43/1963
15/1972
20/1974
31/1975
6/1983
22/1989
64/1989
11/1997
20/2004
41/2007
20/2014
45/2014

- Danışma Merkezine başvurarak bir istida ile kendisi adına koruma emri başvurusu yapılmasını talep edebilir.
- (2) Bu Yasa uyarınca Mahkemeye yapılan başvurular en kısa zamanda değerlendirilir ve Mahkeme yukarıdaki (1)'inci fıkarda belirtilen hususlardan birinin var olduğuna veya var olma ihtimali olduğuna kanaat getirirse, hemen koruma emri verir. Verilen koruma emri kararı en kısa sürede ilgiliye tebliğ olunur.
- (3) Koruma emri kararında;
- (A) Aleyhine koruma emri verilen kişilerin açık kimlik ve adres bilgilerine,
- (B) Koruma emrinin şekli ve süresine,
- (C) Aleyhine koruma emri verilen kişinin, kararın gereklerini yerine getirmemesi halinde tutuklanacağına ve cezai takibata uğrayacağına ilişkin hususlara yer verilir.
- (4) Mahkeme, mağdur olan tarafın korunması için aşağıdaki koruma emirlerinden uygun gördüklerini verebilir:
- (A) Aleyhine koruma emri verilen tarafın, diğer tarafın veya diğer aile fertlerinin konutuna, taşınmaz malına, okuluna veya işyerine girmekten men edilmesi;
- (B) Aleyhine koruma emri verilen tarafın, diğer tarafın veya diğer aile fertlerinin iki yüz metre mesafesine yaklaşmaktan men edilmesi;
- (C) Aleyhine koruma emri verilen tarafın, diğer tarafla, aile fertleri ve varsa çocuklar ile yazılı, sözlü, telefon, elektronik posta, telefon mesajı, sosyal medya veya sair iletişim araçlarını kullanarak iletişim kurmaktan men edilmesi;
- (Ç) Aleyhine koruma emri verilen tarafın, çocukla kişisel ilişkisinin refakatçi eşliğinde yapılması, sınırlandırılması veya kaldırılması;
- (D) Aleyhine koruma emri verilen kişinin ruhsatlı ateşli silahı bulunması veya görevi gereği ateşli silah taşımaya halinde, ateşli silah bulundurmaktan ve/veya taşımaktan men edilmesi ve ruhsatlı silahını Polis Genel Müdürlüğüne veya görevi gereği kendisine verilen silahı görev yaptığı kuruma teslim etmesi;
- (E) Polis Genel Müdürlüğü tarafından yedi gün yirmi dört saat esasına göre görevlendirilecek polis mensupları ile fiili koruma sağlanması.
- (5) Bu madde kuralları uyarınca koruma emri kararlarının gereklerini yerine getirmeyen kişi, suç işlemiş olur ve fiili başka bir suç oluştursa bile, işlediği bu suç veya suçların

cezasının yanı sıra, sadece verilen koruma emri kararlarına aykırı davranmaktan ötürü, davanın görüldüğü tarihteki aylık asgari ücretin on katına kadar para cezasına veya on sekiz aya kadar hapis cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilir.

Koruma Emri
İçin Vergi,
Resim ve
Harçlardan
Muafiyet ve
Adli Yardıma
İlişkin Kurallar
22.34 / 2015

- 36A. (1) Koruma emri için yapılan bireysel başvurular veya kişinin talebi ile Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Dairesine bağlı olarak hizmet veren Şiddeti Önleme ve Danışma Merkezleri aracılığıyla yapılan başvurular, bildirimler, düzenlenecek belgeler, resmi mercilerce yapılacak işlemler ile bu Yasaya göre verilen kararların tebliğ, icra ve ifası için yapılan işlemlerden vergi, resim, harç ve benzeri hiçbir masraf alınmaz.
- (2) Koruma emri için Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Dairesine bağlı olarak hizmet veren Şiddeti Önleme ve Danışma Merkezlerine yapılan başvurulara adli yardım hizmeti sunulur. Koruma emri amaçlı adli yardım hizmetinin usul ve koşulları, Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Dairesi ile Barolar Birliği tarafından hazırlanıp Sosyal Güvenlik İşleriyle Görevli Bakanlıkca önerilecek Bakanlar Kurulunun onayı ile yürürlüğe konularak Resmi Gazete’de yayımlanacak bir tüzükle düzenlenir.
- (3) Aşağıdaki kıstaslar çerçevesinde, bu Yasanın Beşinci Kısım uyarınca açılacak davalar, yapılacak başvurular ve diğer işlemler için Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Dairesi tarafından adli yardım hizmeti sağlanabilir:
- (A) Bu fıkra uyarınca adli yardım, aylık geliri asgari ücretin bir buçuk katını aşmayan kişilere sağlanır.
- (B) Adli yardımın karşılanabilmesi amacıyla Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Dairesi bütçesine her yıl yeterli ödenek konur ve bu bütçe yalnızca adli yardım maksadı ile harcama yapılabilecek şekilde Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Dairesi Müdürü tarafından yönetilir.
- (C) Adli yardım hizmeti sağlanan dava, başvuru ve diğer işlemlerden vergi, resim, harç ve benzeri hiçbir masraf alınmaz.
- (Ç) Adli yardımla ilgili diğer usul ve koşullar, Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Dairesi ile Barolar Birliği tarafından hazırlanıp Sosyal Güvenlik İşleriyle Görevli Bakanlıkca önerilecek ve Bakanlar Kurulunun onayı ile yürürlüğe konularak Resmi Gazete’de yayımlanacak bir tüzükle düzenlenir.

- Evlilerin Ayrı Yaşamaları 37. (1) Karı kocadan birinin sağlığı, ünü veya işi birlikte yaşam sonucu önemli surette zarar görürse, kabahatsiz taraf zarar tehlikesi devam ettiği sürece öteki taraftan ayrı yaşayabilir.
- (2) Mahkeme, karı kocanın ayrı yaşamaları için yeterli neden bulunduğuna kani olursa kabahatsiz tarafın başvurusu üzerine, kabahatli tarafın kabahatsiz tarafa nafaka ödemesine karar verebilir. Bu Yasanın 30'uncu maddesinin nafakaya ilişkin kuralları bu madde için de uygulanır.
- Tarafların Alacakları 38. Taraflardan birinin, gücü olduğu halde, aile birliğine katkı yapmadığı, çocuklarının geçimini yeterli derecede sağlamadığı takdirde mahkeme, o tarafın herhangi bir alacağının, diğer taraf için veya çocukların bakımı için tamamen veya kısmen ödenmesi için emir verebilir.
- Bu alacakların, yürürlükteki herhangi bir yasa uyarınca üçüncü bir kimse leyhine haczedilmesi konusunda verilmiş herhangi bir emir varsa, yukarıda belirtilen şekilde bir emir verilemez.
- Bu madde amaçları bakımından çalışmayan eşin evde yaptığı hizmetler aile birliğine katkı olarak kabul edilir.
- Önlemlerin Değiştirilmesi 39. Mahkeme, taraflardan birinin istemi üzerine, önlem almayı gerektiren nedenin ortadan kalkması halinde, bu Kısım kuralları uyarınca alınan herhangi bir önlemi bozmaya veya değiştirmeye yetkilidir.

YEDİNCİ KISIM

Çocuklara İlişkin Kurallar

- Nesebin Sahih Addolunması 23.34 / 2015 40. (1) Evlilik esnasında veya evliliğin son bulmasından veya erkeğin ölümünden başlayarak 302 (üç yüz iki) gün içerisinde doğan her çocuğun nesebi sahih addolunur.
- (2) Erkek, çocuğun doğumunun bilgisine geldiği tarihten başlayarak bir ay içinde dava açarak çocuğun nesebini reddedebilir. Böyle bir durumda çocuğun kendisine ait olmadığını ispat yükümlülüğü davacı tarafa aittir.
- (3) Erkeğin açıklıkla veya dolaylı olarak çocuğun nesebini tanınması veya yukarıdaki (2)'nci fıkrada belirtilen bir aylık sürenin geçmesi durumunda erkek, çocuğun nesebini reddedemez. Ancak Mahkeme böyle bir tanınmanın veya zaman aşımının hile ile sağlandığına veya olduğuna inanırsa erkek, hilenin bilgisine gelmesinden başlayarak bir ay içinde nesebin reddi davası açabilir. Böyle bir davada hileye maruz kaldığını ispatlama yükümlülüğü davacı tarafa aittir.
- (4) On sekiz yaşını bitiren her çocuk, iki yıl içinde ilgili taraflar veya hayatta değillerse terekeleri aleyhine nesebin reddi davası açabilir.
- Ancak Mahkeme söz konusu iki yıllık hak düşürücü sürenin hile, kandırma, aldatma nedenlerinden biri ile sağlandığına

inanırsa on sekiz yaşını tamamlayan çocuk hile, kandırma, aldatmanın bilgisine gelmesinden başlayarak bir yıl içerisinde nesebin reddi davası açabilir.

- (5) Yukarıdaki (2)'nci, (3)'üncü ve (4)'üncü fıkralarında belirtilen davalarda, taraflar ve üçüncü kişiler, nesebin belirlenmesinde zorunlu olan ve sağlıkları yönünden tehlike yaratmayan araştırma ve incelemelere rıza göstermekle yükümlüdürler. Taraflardan herhangi biri Mahkemenin uygun ve adil gördüğü araştırma ve incelemeye rıza göstermemesi halinde Mahkeme, durum ve koşullara göre bundan beklenen sonucu, araştırma ve incelemeye rıza göstermeyen taraf aleyhine doğmuş sayabilir.

Tarafların
Çocuklarının
Yurt Dışına
Çıkışları
24. 34 /2015

41. (1) Başka herhangi bir yasada aksine kural bulunup bulunmadığına bakılmaksızın, evlilik birliğinin devamı süresince eşler veya boşanma durumunda boşanan taraflardan velayeti alan taraf, çocukları yurt dışına çıkarırken diğer tarafın yazılı onayını almak zorundadır.
- (2) Çocukların yurt dışına çıkabilmesi için diğer tarafın yazılı onay vermemesi veya ülkede bulunmaması durumunda diğer taraf veya boşanma durumunda velayeti alan taraf gerekli izin için Mahkemeye başvurabilir.
- (3) Mahkeme, çocukların yurt dışına çıkabilmelerine karar vermesi halinde, çocukları yurt dışına çıkarmak isteyen tarafın gecikme dolayısıyla uğradığı zararın ve Mahkeme masraflarının diğer tarafça ödenmesini de emredebilir. Ayrıca Mahkeme, diğer tarafın, çocukların yurt dışına çıkabilmelerini kötü niyetle engellediğine kanaat getirirse, çocukların müteakip yurt dışı çıkışlarında diğer tarafın iznine tabi olması koşulunu kaldırabilir.
- (4) Mahkemeye bu yönde yapılacak başvurular, en geç yedi iş günü içerisinde sonuçlandırılır.

42. 25.34/2015 Sayılı Yasa ile yürürlükten kaldırıldı.

Nesebin Miras
Hakkı Olan
Tarafların
Tartışılması

43. (1) Çocuğun nesebini tanıması için bu Yasa uyarınca tanınan süre dolmadan kocanın ölmesi, akli dengesinin bozulması, kocanın konutunun bulunduğu yerin bilinmemesi veya başka herhangi bir nedenle çocuğun doğumunun kendisine bildirilmesinin olanaksız olduğu anlaşılırsa, bu durumda çocuktan sonra veya çocukla birlikte mirasa hakkı olan herhangi bir taraf, doğumun haberini alma tarihinden başlayarak bir ay içerisinde çocuğun nesebini reddedebilir.
- (2) Evlenmeden önce karının hamile kalması durumunda ve kocanın sözkonusu çocuğun babası olmasının olanaksızlığının ispatlanması halinde, koca çocuğun kendinin

olduğunu kabul etse dahi, böyle bir çocuğun nesebine yukarıdaki (1)'inci fıkrada öngörüldüğü şekilde itiraz edilebilir.

Çocukların
Öğrenim,
Eğitim Ve
Diğer Giderleri

44. Ana ve baba, kendi güçleri dahilinde olmak üzere, çocuklarının öğrenim, eğitim ve diğer giderlerini karşılarlar.
Ancak, ana ve baba yoksulsa veya başka bir nedenle çocuklarının öğrenim, eğitim ve diğer giderlerini tamamen karşılayacak güfte değillerse mahkeme ana ve babaya çocuklarının bütün giderlerini karşılamak üzere çocuğun gelirlerini kullanması için yetki verebilir.

SEKİZİNCİ KISIM

Çeşitli Kurallar

Evliliğin
Geçerliliğinin
Beyanı
Fasıl 339
8/1980
30/1982
49/1995

45. Mahkeme, bir evliliğin Türk Aile (Evllenme ve Boşanma) Yasasının yürürlüğe girdiği tarihten önce dönemin gerektirdiği kurallara ve yönetime göre yapıldığına kanaat getirirse, kuşkuvarın ortadan kaldırılması için böyle bir evliliğin bu Yasa kuralları uyarınca yapıldığı ve geçerli olduğu yönünde beyanda bulunabilir.

Evliliğin ve
Mahkeme
Tarafından
Verilen Her
Türlü Hüküm,
Karar Veya
Emrin Yeniden
Kaydedilmesi
İçin
Mahkemeye
Başvurma Ve
Yüksek
Mahkemenin
Tüzük Yapma
Yetkisi

46. (1) Bu Yasanın 45'inci madde kuralları saklı kalmak koşuluyla, bu Yasaya uygun olarak akdedilen bir evliliğe ilişkin kaydın veya mahkemenin yetki alanına giren konularda mahkeme tarafından verilen ve tescil edilen veya edilmesi gereken her türlü hüküm, karar veya emrin herhangi bir nedenle yok olması veya bulunmasının olanaksızlaşması halinde, sözkonusu evliliğe taraf olanlar münferiden veya müştereken veya evlilik mahsulü çocukların herhangi birisi veya bu durumdan makul olarak etkilenen herhangi bir kişi mahkemeye başvurabilir ve mahkeme sözkonusu evliliğe ilişkin kaydın, hükmün, kararın veya emrin yeniden kaydedilmesini emredebilir. Bu şekilde kayıt için tutulan kayıt veya karar defteri, resmi bir evrak olup buna dayanılarak verilen bilgiler mahkemede aksi kanıtlanıncaya kadar doğru olarak kabul edilir. Mahkeme, başvurunun herhangi bir safhasında, uygun gördüğü herhangi bir kişinin mahkemeye celbini veya belgenin ibrazını isteyebilir.
- (2) Yüksek Mahkeme bu maddenin daha iyi uygulanabilmesi ve aşağıda öngörülen alanlarda düzenleme yapılabilmesi amacıyla tüzük yapabilir:
- (A) Kaydın düzenlenmesi için mahkemeye başvurma şekli veya formu;

- (B) Başvuru sahibinden istenecek bilgi veya belgeler;
 (C) Karar veya kayıt defterlerinin tutulma şekli.

- (3) Bu madde uyarınca yapılacak başvurular, mahkeme aksine bir emir vermedikçe, dosya üzerinde incelenip sonuçlandırılır.

Uygulanacak
Yasa

47. (1) Bu Yasa, bu maddenin (2)'nci fıkra kuralları saklı kalmak koşuluyla içerdiği konularda mahkemece uygulanacak yegane yasadır.
- (2) Mahkeme bu Yasayı uygularken bu Yasanın herhangi bir maddesinde beliren herhangi bir konunun gerektiği şekilde sonuçlandırılması için yürürlükteki başka herhangi bir yasanın uygulanmasını gerekli gördüğü takdirde o yasayı da uygular.

Ancak bu, mahkemenin yargı yetkisini, bu Yasada düzenlenen konular dışına genişletir anlamına gelmez.

Bu Yasanın
Yürürlüğe
Girdiği
Tarihten
Önceki
Evliliklere
İlişkin Kurallar
Fasıl 339
8/1980
30/1982
49/1995

48. Bu Yasanın yürürlüğe girdiği tarihten önce Türk Aile (Evllenme ve Boşanma) Yasası'na uygun yapılmış olan tüm evlilikler, bu Yasa kuralları uyarınca yapılmış sayılır ve bu Yasa kuralları bu evlenmelere de uygulanır.

Evllenme
Kütükleri

49. (1) Kaza mahkemeleri başkanları, bölgeleri dahilinde her yıl yapılan evliliklerin kaydının her yıl sonunda resmi kütüğe geçirilmesini sağlamakla yükümlüdürler.
- (2) Türk Aile (Evllenme ve Boşanma) Yasasının yürürlüğe girmesinden başlayarak bu Yasa yürürlüğe girene kadar Aile mahkemelerince tutulan evlenme kaydı kütükleri bu Yasa uyarınca yapılmış sayılır.

Fasıl 339
8/1980
30/1982
49/1995

DOKUZUNCU KISIM

Geçici Ve Son Kurallar

Geçici Madde
Koruma
Fasıl 339
8/1980
30/1982

1. Bu Yasanın yürürlüğe girdiği tarihten önce mahkemede dosyalanmış olan boşanma davaları hakkında bu Yasa kurallarına bakılmaksızın bu Yasa ile yürürlükten kaldırılan Türk Aile (Evllenme ve Boşanma) Yasası kuralları uygulanır.

49/1995

- Tüzük Yapma Yetkisi 50. Yüksek Mahkeme, bu Yasayı uygulayabilmek için aşağıdaki konularda ve gerekli gördüğü başka konularda tüzük yapabilir:
- (1) Bu Yasa kuralları uyarınca uygulanacak sav, savunma ve usulleri ile mahkeme usullerini düzenlemek.
 - (2) Mahkeme kararlarının ve emirlerinin icrasını düzenlemek.
- Yürürlükten Kaldırma Fası 339 8/1980 30/1982 49/1995 51. Bu Yasanın yürürlüğe girdiği tarihten başlayarak Türk Aile (Evlenme ve Boşanma) Yasası ve bu Yasa altında yapılan tüzük ve yönetmelikler yürürlükten kaldırılır;
- Ancak, bu Yasa ile yapılması öngörülen tüzük ve yönetmelikler yapıncaya kadar mevcut tüzük ve yönetmelikler yürürlükte kalmaya devam eder ve bu Yasanın Geçici 1'inci maddesinde öngörülen davalar sonuçlanıncaya kadar sadece bu davalar için bu Yasa ile yürürlükten kaldırılan Türk Aile (Evlenme ve Boşanma) Yasasının geçerliliği devam eder.
- Yürürlüğe Giriş 52. Bu Yasa, Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihten başlayarak yürürlüğe girer.

34/2015 Sayılı Yasada Yer Alan Geçici Maddeler: (R.G. Yayın Tarihi: 7.7.2015)

- Geçici Madde 1. (1) Bu Değişiklik Yasasının yürürlüğe girdiği tarihte evli olan çiftler, bu Değişiklik Yasası ile değiştirilen Esas Yasanın 35'inci maddesinde yer alan fıkralardan birine istinaden Nüfus Kayıt Dairesine başvuruda bulunarak soyadlarında değişiklik yapabilirler. Bu şekilde yapılan bir başvuruda, kişilerin soyadlarına ilişkin beyanı yeterli olup, evlilik bildirimi sırasında beyanname verilmiş olması veya başka bir koşul aranmaz.
- (2) (A) Bu Değişiklik Yasasının yürürlüğe girdiği tarihte evli olan çiftlerin on sekiz yaşını tamamlamamış çocukları için eşler, bu Değişiklik Yasası ile değiştirilen Esas Yasanın 35'inci maddesinde yer alan fıkralardan birine istinaden Nüfus Kayıt Dairesine birlikte başvuruda bulunarak çocukların soyadlarında değişiklik yapabilirler.

(B) Bu Değişiklik Yasasının yürürlüğe girdiği tarihte boşanmış olan çiftlerin on sekiz yaşını tamamlamamış çocukları için, bekârlık soyadı aile soyadı olmayan ana veya baba, bu Değişiklik Yasası ile değiştirilen Esas Yasanın 35'inci maddesinin (4)'üncü fıkrasına istinaden Nüfus Kayıt Dairesine başvuruda bulunarak çocuğun soyadı ile ilgili değişiklik yapabilir.

(3) Bu madde kuralları, bu Değişiklik Yasasının yürürlüğe girdiği tarihten başlayarak üç yıl süresince uygulanır.

Geçici Madde 2. Bu Değişiklik Yasasının yürürlüğe girdiği tarihten önce Mahkemede Açılmış Davaların Durumu dosyalanmış bulunan boşanma davaları hakkında, bu Değişiklik Yasası kuralları uygulanmaz.

34/2015 Sayılı Yasada Yer Alan Yürürlüğe Giriş Maddesi: (R.G. Yayımlanma Tarihi: 7.7.2015)

Yürürlüğe Giriş 26. Bu Yasa, Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihten başlayarak yürürlüğe girer.

5/2019 Sayılı Yasada Yer Alan Geçici Maddeler: (R.G. Yayımlanma Tarihi: 26.02.2019)

Geçici Madde 1. (1) Bu (Değişiklik) Yasasının yürürlüğe girdiği tarihten önce, bu Yasanın 10'uncu maddesinin (2)'nci fıkrasının (E) bendine uygun beyanname sunmadan evlenmiş olup bu (Değişiklik) Yasasının yürürlüğe girdiği tarihte evlilik birliği devam eden çiftler, bu Yasanın 35'inci maddesinde yer alan fıkralardan birine istinaden Nüfus Kayıt Dairesine başvuruda bulunarak kendilerinin ve on sekiz yaşını tamamlamamış çocuklarının soyadlarında değişiklik yapabilirler. Bu şekilde yapılan bir başvuruda, kişilerin soyadlarına ilişkin bu Yasanın 10'uncu maddesinin (2)'nci fıkrasının (E) bendine uygun beyannameyi Nüfus Kayıt Dairesine vermeleri yeterli olup, evlilik bildirimi sırasında beyanname verilmiş olması veya başka bir koşul aranmaz.

46/2023 Sayılı Yasada Yer Alan Geçici Maddeler: (R.G. Yayımlı Tarihi: 1.02.2023)

Geçici Madde
Kardeşlere Aynı
Soyadının
Verilmesi	1. Bu Yasanın yürürlüğe girdiği tarihten önce doğan birden fazla çocuğuna farklı soyadları kaydettirmiş olan anne ve baba birlikte; eşlerin boşanmış olması halinde ise velayeti elinde bulunduran taraf, 31/12/2024 tarihine kadar, çocukların tümüne aynı soyadını kaydettirmek yönünde düzeltme yaptırabilir.
Geçici Madde
Çocuğa
Soyadını
Vermek
Amacıyla Eşinin
Soyadını Alan
Kişilerin
Bekarlık
Soyadına
Dönebilmesi	2. Bu Yasanın yürürlüğe girdiği tarihten önce, çocuğuna tek ebeveynin soyadını verebilmek amacıyla eşinin soyadını almış olan kişi, 31/12/2024 tarihine kadar, yeniden bekarlık soyadını kaydettirme hakkına sahiptir.

46/2023 Sayılı Yasada Yer Alan Yürürlüğe Giriş Maddesi: (R.G. Yayımlı Tarihi: 1.02.2023)

Yürürlüğe Giriş	3. Bu Yasa, Resmî Gazete’de yayımlandığı tarihten başlayarak yürürlüğe girer.

- (2) Bu (Değişiklik) Yasasının yürürlüğe girdiği tarihten önce, bu Yasanın 10’uncu maddesinin (2)’nci fıkrasının (E) bendine uygun beyanname sunmadan evlenmiş olup, bu (Değişiklik) Yasasının yürürlüğe girdiği tarihten önce veya sonra boşanmış olan çiftlerin on sekiz yaşını tamamlamamış çocukları için, bekârlık soyadı aile soyadı olmayan ana veya baba, bu Yasanın 35’inci maddesinin (4)’üncü fıkrasına istinaden Nüfus Kayıt Dairesine başvuruda bulunarak çocuğun soyadı ile ilgili değişiklik yapılabilir.

5/2019 Sayılı Yasada Yer Alan Yürürlüğe Giriş Maddesi: (R.G. Yayımlı Tarihi: 26.02.2019)

Yürürlüğe
Giriş	4. Bu Yasa, Resmî Gazete’de yayımlandığı tarihten başlayarak yürürlüğe girer.